

ומשנינן: קסבר התנא הזה כי יובל, מתחילתו הוא משמט. (7)

וכשם שהלימוד קודם למעשה, כך דינו של אדם על לימוד תורה קודם לדינו על המעשה. וכדרכי המנונא.

דאמר רב המנונא: אין תחילת דינו של אדם אלא על דברי תורה, שנאמר "פוטרי מים, ראשית מדון".

והיינו, שהתורה נמשלה למים, ו"פוטרי" משמעותו תחילה, ו"מדון" משמעותו דין.

וכשם שדינו של האדם על לימוד תורה הוא קודם לדינו על המעשה, כך שכרו על לימוד תורה קודם למעשה.

שנאמר "ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאומים יירשו, בעבור ישמרו חקיו ותורותיו ינצורו".

וה"שמירה" היא שינון המשנה, כמבואר לעיל, ל א.

שנינו במשנה: כל שאינו לא במקרא ולא במשנה אינו מן הישוב.

אמר יוחנן: ופסול אדם שכזה לעדות, שאינו מקפיד על עצמו, ואינו מחשיב את מעשיו ודבריו, אלא מזלזל בהנהגתו, ואי אפשר לסמוך עליו שיגיד אמת.

תנו רבנן: האוכל בשוק, הרי זה דומה לכלב. ויש אומרים, פסול לעדות, היות והוא מזלזל בעצמו. (8)

אמר רב אידי בר אבין: הלכה כיש אומרים.

דרש בר קפרא: רגזן לא עלתה בידו אלא א-א רגזנותא. והיינו, שלא הרויח דבר, אלא רק הפסיד את כחש גופו.

ואילו לאדם טוב, מטעימים אותו מפרי מעשיו.

וכל אדם שאינו לא במקרא, ולא במשנה, ולא בדרך ארץ, נדור הנאה ממנו!

לפי שאם אינו באחד מהם, הרי אינו מתעסק אלא בליצנות, ומאדם כזה חייבים להתרחק. שנאמר בתחילת ספר תהילים, אשרי האיש אשר: "ובמושב לצים לא ישב".

ואילו מושבו של אדם זה הוא מושב לצים:

הדרן עלך האשה נקנית

7. והיינו, שמיד בתחילתו יוצאים העבדים

לחרות [ביום הכיפורים], וחוזרות השדות לבעליהן, ולכן לא מנה התנא אלא מ"ט שנה עד היובל הראשון, אך לגבי שמיטה, כיון שאין שמיטת כספים נוהגת אלא בסופה, מנה התנא את כל שבע השנים עד למועד שנת השמיטה הראשונה, לפי שרק אז חלו כל דיניה [הכוללים

8. והתוספות הביאו שלש שיטות ראשונים: ר"ח ביאר שאינו נפסל אלא אם חוטף ואוכל דבר פחות משה פרוטה. הר"ר אליהו מבאר שטועם מעט מהמוכרים כאילו מתכוין לקנות. ורבינו תם מבאר שאוכל השוק סעודת פת.